

บทที่ 5

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาเชิงทางเศรษฐศาสตร์ ในการส่งเสริมให้มีการคัดแยกประเภทขยะมูลฝอยก่อนนำทิ้ง ในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ครั้งนี้ ได้อาศัยข้อมูลจากแบบสอบถามจำนวน 400 ตัวอย่าง และแบบสัมภาษณ์ จำนวน 4 ตัวอย่าง ซึ่งแบ่งผลการวิเคราะห์ออกเป็น 2 ส่วนดังนี้

การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามประชาชน

5.1.1 ข้อมูลทั่วไปของบุคคลในครัวเรือนผู้รับผิดชอบในการจัดการขยะ

ข้อมูลทั่วไปของบุคคลผู้รับผิดชอบในการจัดการขยะของครัวเรือนในจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 40 ตัวอย่าง ตามที่แสดงในตาราง 5.1 มีข้อสรุป ดังนี้

(1) เพศ กลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษามากกว่าครึ่งเป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 64.5 และเพศชาย ร้อยละ 35.5

(2) อายุ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อายุระหว่าง 41-60 ปี คิดเป็นร้อยละ 66.0 รองลงมาคืออายุระหว่าง 20-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 29.5 โดยมีอายุเฉลี่ยประมาณ 42.7 ปี

(3) ระดับการศึกษา กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อายุมีระดับการศึกษาสูงสุดคือ ปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 44.5 รองลงมาคือ อนุปริญญา, ปวส., ปวท. คิดเป็นร้อยละ 19.5 และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย, ปวช. คิดเป็นร้อยละ 18.5 ตามลำดับ

(4) จำนวนสมาชิกในครัวเรือนอาศัยอยู่ในปัจจุบัน ส่วนใหญ่มีสมาชิกโดยประมาณ 3-6 คน ซึ่งมีจำนวนมากกว่า 3 ใน 4 ของจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด คิดเป็นร้อยละ 77.3 ซึ่งโดยเฉลี่ยแล้วแต่ละครัวเรือนมีจำนวนสมาชิกประมาณ 4.38 คน

(5) อาชีพ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อายุมีอาชีพหลักคือ รับราชการ และพนักงานรัฐวิสาหกิจ คิดเป็นร้อยละ 54.3 รองลงมาคือ มีอาชีพค้าขาย และธุรกิจส่วนตัว คิดเป็นร้อยละ 25.0 และพนักงาน และจ้างบริษัทเอกชน คิดเป็นร้อยละ 15.3 ตามลำดับ

(6) รายได้ของครอบครัวต่อเดือน ส่วนใหญ่มีรายได้มากกว่า 20,000 บาทขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 57.2 รองลงมา มีรายได้ระหว่าง 15,001 - 20,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 18.0 โดยสรุปแล้ว ครัวเรือนในเขตจังหวัดเชียงใหม่ มีรายได้โดยเฉลี่ยครัวเรือนประมาณ 25,640 บาท

(7) ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในเมืองเชียงใหม่มานานกว่า 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 54.0 รองลงมาคือ อาศัยอยู่ระหว่าง 5-10 ปี คิดเป็นร้อยละ 25.5 และอาศัยอยู่ในเมืองเชียงใหม่มาน้อยกว่า 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 20.5

(8) ลักษณะที่พักอาศัย ส่วนใหญ่เป็นแบบ บ้านเดี่ยวมีบริเวณบ้าน คิดเป็นร้อยละ 60.3 รองลงมาคือ เป็นบ้านเดี่ยวไม่มีบริเวณบ้าน, อาคารพาณิชย์, ทาวน์เฮาส์ คิดเป็นร้อยละ 20.5 และ แฟลต, อพาร์ทเมนต์, หอพัก, คอนโด คิดเป็นร้อยละ 19.3

ตาราง 5.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้รับผิดชอบจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือน

ข้อมูลของผู้รับผิดชอบจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	142	35.5
หญิง	258	64.5
อายุ		
ต่ำกว่า 20 ปี	9	2.3
20 - 40 ปี	118	29.5
41 - 60 ปี	264	66.0
มากกว่า 60 ปี	9	2.3
(อายุเฉลี่ย 42.7 ปี)		
ระดับการศึกษา		
ไม่ได้เรียน	4	1.0
ประถมศึกษา	20	5.0
มัธยมศึกษาตอนต้น	8	2.0
มัธยมศึกษาตอนปลาย, ปวช.	74	18.5
อนุปริญญา, ปวส., ปวท.	78	19.5
ปริญญาตรี	178	44.5
สูงกว่าปริญญาตรี	38	9.5

ตาราง 5.1 (ต่อ)

ข้อมูลของผู้รับผิดชอบจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
จำนวนสมาชิกที่อาศัยอยู่ในปัจจุบัน		
ไม่เกิน 2 คน	37	9.3
3 - 6 คน	309	77.3
มากกว่า 6 คน	54	13.4
(จำนวนสมาชิกในครัวเรือนโดยเฉลี่ย 4.38 คน)		
อาชีพหลักของครัวเรือน		
เกษตรกร	7	1.8
ค้าขาย , ธุรกิจส่วนตัว	100	25.0
ข้าราชการ , พนักงานรัฐวิสาหกิจ	217	54.3
พนักงาน , ลูกจ้างบริษัทเอกชน	61	15.3
รับจ้างทั่วไป	15	3.8
รายได้เฉลี่ยของครัวเรือนต่อเดือน		
ต่ำกว่า 5,000 บาท	8	2.0
5,001 - 10,000 บาท	44	11.0
10,001 - 15,000 บาท	47	11.8
15,001 - 20,000 บาท	72	18.0
มากกว่า 20,000 บาท	229	57.2
(รายได้เฉลี่ย 25,640 บาท)		
ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในเมืองเชียงใหม่		
ต่ำกว่า 5 ปี	82	20.5
5 - 10 ปี	102	25.5
มากกว่า 10 ปี	216	54.0

ตาราง 5.1 (ต่อ)

ข้อมูลของผู้รับผิดชอบจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ลักษณะที่พักอาศัย		
แฟลต , อพาร์ทเมนต์ , หอพัก , คอนโด	77	19.3
บ้านเดี่ยวไม่มีบริเวณบ้าน, อาคารพาณิชย์,		
ทาวน์เฮาส์	82	20.5
บ้านเดี่ยวมีบริเวณบ้าน	241	60.3

ที่มา : จากการสำรวจ

5.1.2 พฤติกรรมการทิ้งขยะมูลฝอย

ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมการทิ้งขยะมูลฝอยของครัวเรือน ได้แยกการนำเสนอออกเป็น 5 หัวข้อ ดังนี้

(1) จำนวนครั้งของการทิ้งขยะมูลฝอยในรอบหนึ่งสัปดาห์

ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมการทิ้งขยะมูลฝอยในรอบ 1 สัปดาห์ของครัวเรือนกลุ่มตัวอย่าง การวิจัย พบว่า ครัวเรือนส่วนมากมีพฤติกรรมการทิ้งขยะมูลฝอยทุกวัน คิดเป็นร้อยละ 49.5 รองลงมาคือ ทิ้งขยะ 2-3 วันต่อครั้ง คิดเป็นร้อยละ 37.8 และทิ้งขยะมูลฝอย 4-7 วันต่อครั้ง รายละเอียดดังแสดงในตาราง 5.2

ตาราง 5.2 ข้อมูลแสดงความถี่ในการทิ้งขยะมูลฝอยของครัวเรือน

จำนวนครั้งของการทิ้งขยะมูลฝอยในรอบ 1 สัปดาห์	จำนวนครัวเรือน	ร้อยละ
ทิ้งทุกวัน/ครั้ง	198	49.5
ทิ้งทุก 2-3 วัน / ครั้ง	151	37.8
ทิ้งทุก 4-7 วัน / ครั้ง	51	12.7
รวม	400	100.00

ที่มา : จากการสำรวจ

(2) องค์ประกอบของขยะมูลฝอยที่นำทิ้งแต่ละครั้ง

ผลการวิเคราะห์ปริมาณการนำทิ้งขยะมูลฝอยแต่ละครั้งของครัวเรือนกลุ่มตัวอย่างการวิจัย ดังแสดงในตาราง 5.3 พบว่า องค์ประกอบของขยะมูลฝอยที่ครัวเรือนนำทิ้งในแต่ละครั้งเป็นประเภท เศษผัก เศษอาหารที่ที่สุด กล่าวคือ เป็นเศษพืชผัก เศษอาหาร ซึ่งมีระดับคะแนนสูงถึง 1069 คะแนน รองลงมาเป็นการนำทิ้งขยะมูลฝอยในระดับปานกลาง ได้แก่ ขวดพลาสติก, ถุงใส่อาหาร และกระดาษ, หนังสือเก่า ซึ่งมีระดับคะแนน 915 และ 672 คะแนนตามลำดับ สำหรับชนิดของขยะมูลฝอยที่ทิ้งในระดับปริมาณน้อย ได้แก่ (1) กลังโฟม, ถาดโฟม, แผ่นโฟม (2) เศษเหล็ก, โลหะ, กระป๋อง (3) กระเบื้อง, เศษแก้ว, ขวดแก้ว และ (4) เศษไม้, เศษปูน ซึ่งมีระดับคะแนน 600 คะแนน, 528 คะแนน, 464 คะแนน และ 454 คะแนน ตามลำดับ

ตาราง 5.3 ข้อมูลแสดงองค์ประกอบของขยะมูลฝอยที่ครัวเรือนกลุ่มตัวอย่างนำทิ้งแต่ละครั้ง

องค์ประกอบขยะมูลฝอย	ปริมาณการนำทิ้งขยะมูลฝอยแต่ละครั้ง				
	มาก 3 คะแนน	ปานกลาง 2 คะแนน	น้อย 1 คะแนน	คะแนน รวม	ลำดับ คะแนนรวม
กลังโฟม, ถาดโฟม, แผ่นโฟม	147 (49 × 3)	204 (102 × 2)	249 (249 × 1)	600	4
กระดาษ, หนังสือเก่า	126 (42 × 3)	376 (188 × 2)	170 (170 × 1)	672	3
กระเบื้อง, เศษแก้ว, ขวดแก้ว	27 (9 × 3)	92 (46 × 2)	345 (345 × 1)	464	6
ขวดพลาสติก, ถุงใส่อาหาร	501 (167 × 3)	362 (181 × 2)	52 (52 × 1)	915	2
เศษเหล็ก, โลหะ, กระป๋อง	75 (25 × 3)	156 (78 × 2)	297 (297 × 1)	528	5
เศษไม้, เศษปูน	37 (9 × 3)	72 (36 × 2)	355 (355 × 1)	454	7
เศษพืชผัก, เศษอาหาร	885 (295 × 3)	158 (79 × 2)	26 (26 × 1)	1069	1

(3) พฤติกรรมการคัดแยกขยะมูลฝอยก่อนนำทิ้ง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพฤติกรรมการคัดแยกขยะมูลฝอยก่อนนำทิ้ง ของครัวเรือนตัวอย่างการวิจัย ดังแสดงในตาราง 5.4 ซึ่งให้เห็นว่าผู้บริโภคส่วนใหญ่ ยังคงมีพฤติกรรมการทิ้งขยะ โดยไม่ได้คัดแยก กล่าวคือ เป็นการนำทิ้งขยะมูลฝอยรวมกันในถังขยะเดียว คิดเป็นร้อยละ 72.2 ส่วนครัวเรือนที่มีการแยกประเภทขยะออกเป็นชนิดต่างๆ ก่อนนำทิ้ง มีจำนวนน้อยเพียงร้อยละ 27.8 เท่านั้น

ตาราง 5.4 แสดงข้อมูลพฤติกรรมการคัดแยกขยะมูลฝอยก่อนนำทิ้งของครัวเรือนตัวอย่างการวิจัย

ข้อมูลพฤติกรรมการคัดแยกขยะมูลฝอยก่อนนำทิ้ง	จำนวน	ร้อยละ
ทิ้งโดยไม่ได้ทำการคัดแยก	289	72.2
มีการคัดแยกขยะมูลฝอยก่อนนำทิ้ง	111	27.8
รวม	400	100.0

ที่มา : จากการสำรวจ

(4) ประเภทของขยะมูลฝอยที่ทำการคัดแยกก่อนนำทิ้ง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลประเภทของขยะมูลฝอยที่ครัวเรือนตัวอย่างการวิจัย จำนวน 111 ครัวเรือน ได้ทำการคัดแยกขยะมูลฝอยก่อนนำทิ้ง ดังแสดงในตาราง 5.5 พบว่า ครัวเรือนตัวอย่างการวิจัย มีการคัดแยกขยะมูลฝอย เป็นประเภท เศษผัก เศษอาหาร มากที่สุด คือมีคะแนนการคัดแยก 291 คะแนน รองลงมาคือ ขวดพลาสติก และถุงใส่อาหาร มีคะแนนการคัดแยก 238 คะแนน กระจาด และหนังสือเก่า มีคะแนนการคัดแยก 200 คะแนน กลังโฟม, ถาดโฟม, แผ่นโฟม มีคะแนนการคัดแยก 171 คะแนน เศษเหล็ก, โลหะ, กระจาด มีคะแนนการคัดแยก 152 คะแนน กระจาด, เศษแก้ว, ขวดแก้ว มีคะแนนการคัดแยก 149 คะแนน และเศษไม้, เศษปูน มีคะแนนการคัดแยก 140 คะแนน ตามลำดับ

ตาราง 5.5 แสดงข้อมูลปริมาณขยะมูลฝอยแต่ละประเภทที่ทำการคัดแยกก่อนนำทิ้ง

ประเภทของขยะมูลฝอยที่ทำการคัดแยกก่อนนำทิ้ง	ปริมาณขยะมูลฝอยแต่ละประเภทที่ทำการคัดแยก				
	มาก 3 คะแนน	ปานกลาง 2 คะแนน	น้อย 1 คะแนน	คะแนน รวม	ลำดับ คะแนนรวม
กลังโฟม, ถาดโฟม, แผ่นโฟม	36 (12 x 3)	72 (36 x 2)	63 (63 x 1)	171	4
กระจาด, หนังสือเก่า	52 (14 x 3)	102 (51 x 2)	46 (46 x 1)	200	3
กระจาด, เศษแก้ว, ขวดแก้ว	24 (8 x 3)	44 (22 x 2)	81 (81 x 1)	149	6
ขวดพลาสติก, ถุงใส่อาหาร	84 (28 x 3)	142 (71 x 2)	12 (12 x 1)	238	2
เศษเหล็ก, โลหะ, กระจาด	27 (9 x 3)	46 (23 x 2)	79 (79 x 1)	152	5
เศษไม้, เศษปูน	18 (6 x 3)	22 (11 x 2)	94 (94 x 1)	140	7
เศษพืชผัก, เศษอาหาร	237 (79 x 3)	44 (22 x 2)	10 (10 x 1)	291	1

(5) สรุปพฤติกรรมภารกิจขยะมูลฝอยของครัวเรือนตัวอย่างการวิจัย

ผลการศึกษาพฤติกรรมภารกิจขยะของกลุ่มครัวเรือนตัวอย่างการวิจัย พบว่า ครัวเรือนตัวอย่างการวิจัยจำนวน 198 ครัวเรือน มีการนำขยะมูลฝอยออกทิ้งทุกวัน คิดเป็นร้อยละ 49.5 โดยขยะที่นำออกทิ้งมากที่สุดได้แก่ เศษพืชผัก เศษอาหาร โดยมีคะแนนการนำทิ้ง 1069 คะแนน รองลงมาคือ ขวดพลาสติก ถุงใส่อาหาร มีคะแนนการนำทิ้ง 915 คะแนน และกระดาษ หนังสือเก่า มีคะแนนการนำทิ้ง 672 คะแนน ตามลำดับ

นอกจากนี้ยังพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ทิ้งขยะรวมในถังเดียวกันโดยไม่ได้ทำการคัดแยกขยะ (ร้อยละ 72.2) สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่ทำการคัดแยกขยะ ซึ่งมีอยู่ร้อยละ 27.8 นั้น พบว่าจะคัดแยกเศษพืชผัก เศษอาหารมากที่สุด โดยมีคะแนนการคัดแยก 291 คะแนน รองลงมาคือ คัดแยกขวดพลาสติก ถุงใส่อาหาร มีคะแนนการคัดแยก 238 คะแนน และกระดาษ , หนังสือเก่า มีคะแนนการคัดแยก 200 คะแนน ตามลำดับ

5.1.3 ความรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมทางด้านขยะ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมทางด้านขยะของกลุ่มตัวอย่าง ดังแสดงในตาราง 5.6 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ จำนวนมากกว่าร้อยละ 80.0 ทราบว่า โรคระบบทางเดินอาหารและโรคระบบทางเดินหายใจ มีสาเหตุหนึ่งมาจากขยะมูลฝอย (ร้อยละ 94.0) เทศบาลนครเชียงใหม่ เคยประสบปัญหาในเรื่องการกำจัดขยะ (ร้อยละ 87.0) การคัดแยกขยะเพื่อขายจะทำให้มีปริมาณขยะที่ทิ้งลดลง และจัดเก็บได้ง่ายและสะดวกขึ้น(ร้อยละ 85.0) และกระดาษ พลาสติก โฟม ที่ทิ้งเป็นขยะสามารถนำกลับมาใช้ประโยชน์ได้ใหม่ (ร้อยละ 80.5) แต่มีอยู่ 2 ประเด็นที่กลุ่มตัวอย่างมากกว่าร้อยละ 50 เข้าใจผิด และสมควรต้องรณรงค์เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจให้ถูกต้องตรงกันต่อไป คือ 1) กลุ่มตัวอย่างเข้าใจไม่ถูกต้องว่า ในกองขยะทั่วไป 100 ส่วน มีขยะที่สามารถนำกลับมาใช้ประโยชน์ได้ใหม่ไม่ถึง 10 ส่วน(ร้อยละ 59.8) ซึ่งจากการศึกษาของ กรมควบคุมมลพิษ กระทรวงวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม เมื่อปี พ.ศ. 2541 พบว่า ในกองขยะโดยทั่วไป มีสัดส่วนของขยะที่สามารถนำกลับมาใช้ประโยชน์ได้ใหม่โดยประมาณร้อยละ 30.0 อีกประเด็นคือ ประชาชนยังเข้าใจไม่ถูกต้องว่า ในพื้นที่เขตเทศบาลนครเชียงใหม่ มีอัตราการทิ้งขยะโดยเฉลี่ยคนละ 0.5 กิโลกรัมต่อวัน (ร้อยละ 57.8) ซึ่งจากการศึกษาโดยเทศบาลนครเชียงใหม่ ได้ทำการศึกษาอัตราการทิ้งขยะมูลฝอยในเขตเมืองเชียงใหม่ เมื่อปี พ.ศ. 2539 พบว่า อัตราการทิ้งขยะโดยเฉลี่ยของคนในเขตเชียงใหม่คือ 1.0 กิโลกรัมต่อคนต่อวัน

ตาราง 5.6 ข้อมูลแสดงความรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมทางด้านขยะ

ข้อความ	ความรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมทางด้านขยะ		
	ทราบ	ไม่ทราบ	รวม
1. กระดาษ พลาสติก โฟม ที่ทิ้งเป็นขยะสามารถนำกลับไปใช้ประโยชน์ได้ใหม่	322 (80.5)	78 (19.5)	400 (100.0)
2. ในกองขยะโดยทั่วไป 100 ส่วน มีขยะที่สามารถนำกลับมาใช้ประโยชน์ได้ใหม่ไม่ถึง 10 ส่วน	161 (40.3)	239 (59.8)	400 (100.0)
3. เทศบาลนครเชียงใหม่ เคยประสบปัญหาในเรื่องการกำจัดขยะ	348 (87.0)	52 (13.0)	400 (100.0)
4. การคัดแยกขยะเพื่อขายจะทำให้มีปริมาณขยะที่ทิ้งลดลง และจัดเก็บได้ง่ายและสะดวกขึ้น	340 (85.0)	60 (15.0)	400 (100.0)
5. เทศบาลมีรายได้จากการจัดเก็บขยะมากกว่ารายจ่าย	243 (60.8)	157 (39.3)	400 (100.0)
6. ในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ มีอัตราการทิ้งขยะโดยเฉลี่ยคนละ 0.5 กิโลกรัม/วัน	169 (42.2)	231 (57.8)	400 (100.0)
7. ปริมาณขยะที่ทิ้งในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ ในรอบ 5 ปีที่ผ่านมา มีปริมาณเพิ่มขึ้นจากเดิม	296 (74.0)	104 (26.0)	400 (100.0)
8. โรคระบบทางเดินอาหาร และโรคระบบทางเดินหายใจ มีสาเหตุเนื่องมาจากขยะ	376 (94.0)	24 (6.0)	400 (100.0)

ที่มา : จากการสำรวจ

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บคือค่าร้อยละ

ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมทางด้านขยะมูลฝอยของกลุ่มตัวอย่าง และจากเกณฑ์การแบ่งระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมทางด้านขยะมูลฝอยของกลุ่มตัวอย่าง โดยพิจารณาจากค่าคะแนนเฉลี่ย (X) พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมทางด้านขยะมูลฝอยในระดับมากที่สุด (X = 0.81 - 1.00) รองลงมาคือ มีความรู้ความเข้าใจในระดับปานกลาง (X = 0.61 - 0.69)

กล่าวคือ สำหรับประเด็นความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมทางด้านขยะมูลฝอยของกลุ่มตัวอย่าง ที่อยู่ในระดับมากที่สุด พบว่ามีทั้งสิ้น 4 ประเด็นจากทั้งหมด 8 ประเด็น โดยมีรายละเอียดเรียงลำดับตามค่าคะแนนเฉลี่ย (X) ได้ดังนี้ กลุ่มตัวอย่างมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโรคระบบทางเดินอาหาร และ โรคระบบทางเดินหายใจ มีสาเหตุหนึ่งมาจากขยะมูลฝอย (X = 0.94) รองลงมาคือ เทศบาลนครเชียงใหม่เคยประสบปัญหาเรื่องการกำจัดขยะมูลฝอย (X = 0.87) นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างเข้าใจถูกต้องตรงกันว่า การคัดแยกขยะเพื่อขายจะทำให้มีปริมาณขยะที่ทิ้งลดลง และจัดเก็บได้ง่ายและสะดวกขึ้น (X = 0.85) และกระดาษ พลาสติก โฟม ที่ทิ้งเป็นขยะมูลฝอย สามารถนำกลับมาใช้ประโยชน์ได้ใหม่ (X = 0.81)

ประเด็นความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมทางด้านขยะมูลฝอย ที่กลุ่มตัวอย่างมีความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับมาก มีเพียงประเด็นเดียว คือ ปริมาณขยะมูลฝอยที่ทิ้งในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ ในรอบ 5 ปีที่ผ่านมา มีปริมาณเพิ่มขึ้นจากเดิม (X = 0.74)

สำหรับประเด็นความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมทางด้านขยะมูลฝอย ที่กลุ่มตัวอย่างมีความรู้ความเข้าใจในระดับปานกลาง มี 1 ประเด็นดังนี้ เทศบาลมีรายได้จากการจัดเก็บขยะมากกว่ารายจ่าย (X = 0.61)

ส่วนประเด็นความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมทางด้านขยะมูลฝอย ที่กลุ่มตัวอย่างมีระดับความรู้ความเข้าใจน้อยมาก (X = 0 - 0.49) มี 2 ประเด็น ได้แก่ ประเด็นความรู้เกี่ยวกับ ในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ มีอัตราการทิ้งขยะมูลฝอยโดยเฉลี่ย คนละ 0.5 กิโลกรัม/วัน (X = 0.42) และในกองขยะมูลฝอยโดยทั่วไป 100 ส่วนมีขยะมูลฝอยที่สามารถนำกลับมาใช้ประโยชน์ได้ใหม่ไม่ถึง 10 ส่วน (X = 0.40)

อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาโดยรวม พบว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมทางด้านขยะมูลฝอยของกลุ่มตัวอย่าง มีค่าเท่ากับ 0.71 ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่า กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ มีระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมทางด้านขยะมูลฝอยในระดับปานกลาง และมีความรู้ความเข้าใจในประเด็นต่างๆ ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมทางด้านขยะมูลฝอยไม่แตกต่างกันมากนัก (ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.41) ดังแสดงในตาราง 5.7

ตาราง 5.7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของคะแนนความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม
ทางด้านขยะ

ประเด็นความรู้	X	SD	การแปลความหมาย ความรู้
1. กระดาษ พลาสติก โฟม ที่ทิ้งเป็นขยะ สามารถนำ กลับไปใช้ประโยชน์ได้ใหม่	0.81	0.40	มากที่สุด
2. ในกองขยะโดยทั่วไป 100 ส่วน มีขยะที่สามารถ นำกลับมาใช้ประโยชน์ได้ใหม่ไม่ถึง 10 ส่วน*	0.40	0.49	น้อยที่สุด
3. เทศบาลนครเชียงใหม่ เคยประสบปัญหาในเรื่อง การกำจัดขยะ	0.87	0.34	มากที่สุด
4. การคัดแยกขยะเพื่อขายจะทำให้มีปริมาณขยะที่ ทิ้งลดลง และจัดเก็บได้ง่ายและสะดวกขึ้น	0.85	0.36	มากที่สุด
5. เทศบาลมีรายได้จากการจัดเก็บขยะมากกว่าราย จ่าย*	0.61	0.49	ปานกลาง
6. ในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ มีอัตราการทิ้งขยะ โดยเฉลี่ยคนละ 0.5 กิโลกรัม/วัน*	0.42	0.49	น้อยที่สุด
7. ปริมาณขยะที่ทิ้งในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ ใน รอบ 5 ปีที่ผ่านมา มีปริมาณเพิ่มขึ้นจากเดิม	0.74	0.44	มาก
8. โรคระบบทางเดินอาหาร และโรคระบบทางเดิน หายใจ มีสาเหตุเนื่องมาจากขยะ	0.94	0.24	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	0.71	0.41	ปานกลาง

ที่มา : จากการสำรวจ

หมายเหตุ : * เป็นคำถามเชิงนิเสธ

5.1.4 ความคิดเห็นในการปฏิบัติการแยกขยะมูลฝอย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของกลุ่มตัวอย่าง ต่อประเด็นความคิดเห็นในการปฏิบัติการแยกขยะมูลฝอยเพื่อขาย โดยแบ่งการศึกษาออกเป็นประเด็นหลักๆ 4 ประเด็น(4P) คือ 1) ผลิตภัณฑ์หรือวัสดุ (Product), 2) ราคา (Price), 3) สถานที่ (Place), และ 4) การประชาสัมพันธ์ (Promotion) ดังแสดงในตาราง 5.8 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ เห็นด้วยมากที่สุดต่อประเด็น จำนวนและประเภทของวัสดุที่ถูกทิ้งเป็นขยะมูลฝอย เป็นปัจจัยหนึ่งที่จะช่วยท่านในการตัดสินใจคัดแยกขยะเพื่อขายต่อ(Product) รองลงมาคือ ข่าวสารและสื่อประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการรณรงค์ให้มีการคัดแยกขยะมูลฝอย มีส่วนช่วยท่านในการตัดสินใจคัดแยกขยะเพื่อขาย(Promotion) และราคาซื้อขายวัสดุเหลือใช้(ขยะ) มีส่วนช่วยในการตัดสินใจคัดแยกขยะเพื่อขายต่อ(Price) กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ไม่แสดงความคิดเห็นต่อประเด็น สถานที่ตั้งของจุดรับซื้อวัสดุเหลือใช้(ขยะ) เป็นส่วนหนึ่งในการตัดสินใจของท่าน ในการคัดแยกขยะเพื่อขายต่อ(Place) ซึ่งสาเหตุหนึ่งมาจากการที่ประชาชนยังไม่เกิดความแน่ใจว่า จะมีการจัดตั้งสถานที่รับซื้อขยะเกิดขึ้นจริง จึงไม่แสดงความคิดเห็นต่อประเด็นนี้

ตาราง 5.8 ข้อมูลแสดงความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อการปฏิบัติการคัดแยกขยะมูลฝอย

ประเด็นความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น			คะแนนรวม
	เห็นด้วย (3 คะแนน)	เฉย,ไม่แสดง ความคิดเห็น (2 คะแนน)	ไม่เห็น ด้วย (1 คะแนน)	
1. จำนวนและประเภทของวัสดุที่ถูกทิ้งเป็นขยะเป็นปัจจัยหนึ่งที่ช่วยท่านในการตัดสินใจแยกประเภทขยะเพื่อขายต่อ (Product)	864 (288 x 3)	218 (109 x 2)	3 (3 x 1)	1085
2. ราคารับซื้อวัสดุเหลือใช้(ขยะ) มีส่วนในการตัดสินใจคัดแยกขยะเพื่อขายต่อ (Price)	603 (201 x 3)	322 (161 x 2)	38 (38 x 1)	963
3. สถานที่ตั้งของจุดรับซื้อวัสดุเหลือใช้(ขยะ)เป็นส่วนหนึ่งในการตัดสินใจของท่านในการคัดแยกขยะเพื่อขายต่อ (Place)	489 (163 x 3)	396 (198 x 2)	39 (39 x 1)	924
4. ข่าวสารและสื่อประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับ การรณรงค์ให้มีการคัดแยกขยะมูลฝอยมีส่วนช่วยท่านในการตัดสินใจคัดแยกขยะมูลฝอยเพื่อขายต่อ (Promotion)	849 (283 x 3)	228 (114 x 2)	3 (3 x 1)	1080

ที่มา : จากการสำรวจ

ตาราง 5.8 ข้อมูลแสดงความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อการปฏิบัติการคัดแยกขยะมูลฝอย

ประเด็นความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น			คะแนนรวม
	เห็นด้วย (3 คะแนน)	เฉย,ไม่แสดง ความคิดเห็น (2 คะแนน)	ไม่เห็น ด้วย (1 คะแนน)	
1. จำนวนและประเภทของวัสดุที่ถูกทิ้งเป็นขยะเป็นปัจจัยหนึ่งที่ช่วยท่านในการตัดสินใจแยกประเภทขยะเพื่อขายต่อ (Product)	864 (288 x 3)	218 (109 x 2)	3 (3 x 1)	1085
2. ราคาซื้อขายวัสดุเหลือใช้(ขยะ) มีส่วนในการตัดสินใจคัดแยกขยะเพื่อขายต่อ (Price)	603 (201 x 3)	322 (161 x 2)	38 (38 x 1)	963
3. สถานที่ตั้งของจุดรับซื้อวัสดุเหลือใช้(ขยะ)เป็นส่วนหนึ่งในการตัดสินใจของท่านในการคัดแยกขยะเพื่อขายต่อ (Place)	489 (163 x 3)	396 (198 x 2)	39 (39 x 1)	924
4. ข่าวสารและสื่อประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการรณรงค์ให้มีการคัดแยกขยะมูลฝอยมีส่วนช่วยท่านในการตัดสินใจคัดแยกขยะมูลฝอยเพื่อขายต่อ (Promotion)	849 (283 x 3)	228 (114 x 2)	3 (3 x 1)	1080

ที่มา : จากการสำรวจ

ตาราง 5.9 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง ต่อการปฏิบัติการคัดแยกขยะมูลฝอยเพื่อขายในประเด็นต่างๆ

ประเด็นความคิดเห็น	X	SD	การแปลความหมาย ความคิดเห็น
1. จำนวนและประเภทของวัสดุที่ถูกทิ้งเป็นขยะมูลฝอย เป็นปัจจัยหนึ่งที่ช่วยท่านในการตัดสินใจแยกประเภทขยะมูลฝอยเพื่อจำหน่ายต่อ(Product)	2.71	.47	เห็นด้วย
2. ราคาซื้อขายวัสดุเหลือใช้(ขยะ)มีส่วนในการตัดสินใจคัดแยกขยะมูลฝอยเพื่อขายต่อ (Price)	2.51	.66	เห็นด้วย
3. สถานที่ตั้งของจุดรับซื้อวัสดุเหลือใช้(ขยะ) เป็นส่วนหนึ่งในการตัดสินใจของท่านในการคัดแยกขยะมูลฝอยเพื่อขายต่อ(Place)	2.31	.64	ไม่แสดง ความคิดเห็น
4. ข่าวสารและสื่อประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการรณรงค์ให้มีการคัดแยกขยะมูลฝอย มีส่วนช่วยท่านในการตัดสินใจคัดแยกขยะมูลฝอยเพื่อจำหน่ายต่อ(Promotion)	2.70	.47	เห็นด้วย

ที่มา : จากการสำรวจ

5.1.5 การปฏิบัติในการแยกประเภทขยะเพื่อขาย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง ต่อการรับซื้อขยะรีไซเคิลของหน่วยงานที่รับผิดชอบในการจัดการขยะ ในประเด็นความคิดเห็นต่อปริมาณขยะที่ต้องทิ้ง หากเทศบาลมีการรับซื้อขยะรีไซเคิลจากครัวเรือน ผลการวิเคราะห์พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความคิดเห็นตรงกันว่าจะทำให้ปริมาณขยะที่ต้องทิ้งลดลง คิดเป็นจำนวนร้อยละ 68.8 รองลงมาคือ กลุ่มตัวอย่างไม่แน่ใจว่าจะทำให้ปริมาณขยะที่ต้องทิ้งลดลง คิดเป็นจำนวนร้อยละ 29.0 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแสดงในตาราง 5.10

ตาราง 5.10 ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง ต่อการรับซื้อขยะรีไซเคิลของหน่วยงานที่รับผิดชอบในการจัดการขยะ

ความคิดเห็นต่อปริมาณขยะที่ต้องทิ้ง หากเทศบาลมีการรับซื้อขยะรีไซเคิลจากครัวเรือน	จำนวน	ร้อยละ
ปริมาณขยะที่ทิ้งลดลง	275	68.8
ไม่แน่ใจ	116	29.0
ปริมาณขยะที่ทิ้งไม่ลดลง	9	2.3
รวม	400	100.0

ที่มา : จากการสำรวจ

จากการวิเคราะห์ความคิดเห็นของครัวเรือนตัวอย่างการวิจัย ต่อประเด็นการจัดตั้งหน่วยงานรับซื้อขยะรีไซเคิลของหน่วยงานที่รับผิดชอบในการจัดการขยะมูลฝอย ผลการวิเคราะห์พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่แสดงความเห็นด้วย หากหน่วยงานที่รับผิดชอบในการจัดการขยะ จะทำหน้าที่รับซื้อขยะรีไซเคิลด้วย คิดเป็นจำนวนร้อยละ 76.8 และมีเพียงร้อยละ 1.2 เท่านั้นที่แสดงความไม่เห็นด้วย หากหน่วยงานที่รับผิดชอบในการจัดการขยะ จะทำหน้าที่รับซื้อขยะรีไซเคิลดังกล่าวข้างต้น ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามที่เหลืออีกร้อยละ 22.0 ไม่แสดงความคิดเห็น ข้อมูลดังแสดงในตาราง 5.11

ตาราง 5.11 แสดงความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง ต่อการจัดตั้งหน่วยงานรับซื้อขยะรีไซเคิล

ความคิดเห็นต่อการจัดตั้งหน่วยงานรับซื้อขยะรีไซเคิล	จำนวน	ร้อยละ
เห็นด้วย	307	76.8
ไม่แสดงความคิดเห็น	88	22.0
ไม่เห็นด้วย	5	1.3
รวม	400	100.0

ที่มา : จากการสำรวจ

จากการวิเคราะห์ข้อมูลการปฏิบัติในการแยกขยะออกขายต่อให้แก่เทศบาล ในประเด็นเกี่ยวกับความร่วมมือในการนำขยะออกขาย หากมีการจัดตั้งหน่วยงานรับซื้อขยะรีไซเคิล ผลการวิเคราะห์แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จะให้ความร่วมมือในการนำขยะจากครัวเรือนออกขายต่อให้แก่เทศบาลในระดับปานกลาง คิดเป็นจำนวนร้อยละ 52.8 รองลงมาคือ กลุ่มตัวอย่างจะให้ความร่วมมือในการนำขยะจากครัวเรือนออกขายต่อให้แก่เทศบาลอย่างเต็มที่ คิดเป็นจำนวนร้อยละ 43.0 และมีเพียงร้อยละ 4.2 เท่านั้นที่ให้ความร่วมมือในการนำขยะออกขายให้แก่เทศบาลในระดับน้อย เนื่องจากไม่แน่ใจว่าหน่วยงานดังกล่าวจะเกิดขึ้นจริงหรือไม่ ผลการวิเคราะห์แสดงดังตาราง 5.12

ตาราง 5.12 แสดงระดับความร่วมมือของกลุ่มตัวอย่าง ในการนำขยะออกขายต่อให้แก่เทศบาล

ความร่วมมือในการนำขยะออกขายต่อ หากมีหน่วยงานรับซื้อขยะรีไซเคิล	จำนวน	ร้อยละ
ให้ความร่วมมืออย่างเต็มที่	172	43.0
ให้ความร่วมมือปานกลาง	211	52.8
ให้ความร่วมมือน้อย	17	4.2
รวม	400	100.0

ที่มา : จากการสำรวจ

จากการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง ต่อประเด็นความคิดเห็นและการปฏิบัติการแยกขยะเพื่อขาย ดังแสดงในตาราง 5.13 ผลการวิเคราะห์แสดงให้เห็นว่า หากมีการจัดตั้งหน่วยงานเพื่อทำหน้าที่รับซื้อขยะรีไซเคิล ดังกล่าวข้างต้นขึ้นมาแล้ว กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่า จะทำให้มีปริมาณขยะมูลฝอยที่ต้องทิ้งลงในถังขยะลดลงได้ โดยมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเท่ากับ 2.67

นอกจากนี้ กลุ่มตัวอย่างยังแสดงความเห็นด้วย ถ้าหากมีการจัดตั้งหน่วยงานดังกล่าวขึ้นมา โดยมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเท่ากับ 2.76 สำหรับประเด็นความร่วมมือ ในการนำขยะที่สามารถใช้ประโยชน์ได้ออกขายต่อให้แก่หน่วยงานที่จะทำหน้าที่รับซื้อขยะดังกล่าว ผลการวิเคราะห์พบว่า กลุ่มตัวอย่างจะให้ความร่วมมือในการนำขยะออกขายต่อระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเท่ากับ 2.39

ตาราง 5.13 ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง ต่อการปฏิบัติการในการนำขยะออกขาย

ประเด็นความคิดเห็น	X	การแปลความหมาย ความคิดเห็น
1. ความคิดเห็นต่อปริมาณขยะที่ต้องทิ้ง หากเทศบาลมีการรับซื้อขยะรีไซเคิลจากครัวเรือน	2.67	ลดลง
2. ความคิดเห็นต่อการจัดตั้งหน่วยงานรับซื้อขยะรีไซเคิล	2.76	เห็นด้วย
3. ความร่วมมือในการนำขยะออกขายต่อ หากมีหน่วยงานรับซื้อขยะรีไซเคิล	2.39	ปานกลาง

ที่มา : จากการสำรวจ

ผลการศึกษาคำว่า ความคิดเห็น และการปฏิบัติในการแยกประเภทขยะเพื่อขายของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความรู้มากที่สุดในเรื่อง 1) กระดาษ พลาสติก และโฟม ที่ทิ้งเป็นขยะ สามารถนำกลับไปใช้ประโยชน์ใหม่ได้ 2) เทศบาลนครเชียงใหม่ เคยประสบปัญหาในเรื่องการกำจัดขยะ 3) การคัดแยกขยะเพื่อขายจะทำให้มีปริมาณขยะที่ทิ้งลดลง และจัดเก็บได้ง่ายและสะดวกขึ้น และ 4) โรคระบบทางเดินอาหาร และโรคระบบทางเดินหายใจ มีสาเหตุหนึ่งมาจากขยะ รองลงมาคือ ปริมาณขยะที่ทิ้งในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ ในรอบ 5 ปีที่ผ่านมา มีปริมาณเพิ่มขึ้นจากเดิม และมีความรู้ในระดับปานกลางในเรื่อง เทศบาลมีรายได้จากการจัดเก็บขยะมากกว่ารายจ่าย สำหรับประเด็นความรู้ที่กลุ่มตัวอย่างรู้น้อยที่สุด ได้แก่ 1) ในกองขยะโดยทั่วไป 100 ส่วน มีขยะที่สามารถนำกลับมาใช้ประโยชน์ได้ใหม่ไม่ถึง 10 ส่วน และ 2) ในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ มีอัตราการทิ้งขยะโดยเฉลี่ยคนละ 0.5 กิโลกรัม/วัน

ในด้านความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อการแยกขยะเพื่อขาย โดยศึกษาประเด็นหลักๆ 4 ประเด็น(4P) คือ 1) ผลิตภัณฑ์หรือวัสดุ (Product), 2) ราคา (Price), 3) สถานที่ (Place), และ 4) การประชาสัมพันธ์ (Promotion) ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยต่อประเด็น Product Price และ Promotion ดังนี้ คือ 1) จำนวนและประเภทของวัสดุที่ถูกทิ้งเป็นขยะ เป็นปัจจัยหนึ่ง ที่ช่วยให้กลุ่มตัวอย่างตัดสินใจแยกประเภทขยะเพื่อจำหน่ายต่อหรือนำทิ้ง 2) ราคารับซื้อวัสดุเหลือใช้(ขยะ) มีส่วนในการตัดสินใจคัดแยกขยะเพื่อจำหน่ายต่อ และ 3) ข่าวสารและสื่อประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการรณรงค์ให้มีการคัดแยกขยะมูลฝอย มีส่วนช่วยให้กลุ่มตัวอย่างตัดสินใจคัดแยกขยะมูลฝอยเพื่อขายต่อ ส่วนประเด็นด้านสถานที่ (Place) พบว่า กลุ่มตัวอย่างไม่แสดงความคิดเห็นในเรื่อง สถานที่ตั้งของจุดรับซื้อวัสดุเหลือใช้(ขยะ)เป็นส่วนหนึ่งในการตัดสินใจของท่านในการคัดแยกขยะเพื่อขายต่อ

สำหรับการปฏิบัติในการแยกประเภทขยะเพื่อขายนั้น ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า ปริมาณขยะที่ต้องทิ้งจะลดลง หากเทศบาลนครเชียงใหม่ จะแบ่งหน้าที่ออกเป็น 2 ส่วน คือ 1) จัดเก็บขยะที่ไม่ใช่แล้วเพียงอย่างเดียว และ 2) จัดตั้งหน่วยงานรับซื้อของเก่า(ขยะ) ที่สามารถนำกลับไปใช้ประโยชน์ได้ใหม่(recycle) นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างยังแสดงความคิดเห็นด้วย หากมีการจัดตั้งหน่วยงานดัง และจะให้ความร่วมมือในการคัดแยกขยะเพื่อขายในระดับปานกลางจนถึงมาก

5.1.5 การหาความสัมพันธ์ของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการคัดแยกขยะ

จากการวิเคราะห์พฤติกรรมการคัดแยกขยะของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ที่ทำการคัดแยกขยะ ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 18.3) อายุประมาณ 40–60 ปี (ร้อยละ 20.3) การศึกษาระดับปริญญาตรี (ร้อยละ 11.5) ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพรับราชการ, พนักงานรัฐวิสาหกิจ (ร้อยละ 16.5) มีรายได้ต่อเดือนมากกว่า 20,000 บาท (ร้อยละ 15.5) มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือน ประมาณ 3 – 6 คน (ร้อยละ 22.5) และลักษณะที่อยู่อาศัยเป็นแบบบ้านเดี่ยวและมีบริเวณบ้าน (ร้อยละ 21.3) ผลการวิเคราะห์ปรากฏดังตาราง 5.14

ตาราง 5.14 แสดงพฤติกรรมการคัดแยกขยะตามชนิดของตัวแปรต่างๆ

ตัวแปร		พฤติกรรมการคัดแยกขยะ		รวม
		ทั้งหมด	คัดแยก	
เพศ	ชาย	104 (26.0)	38 (9.5)	142 (35.5)
	หญิง	185 (46.3)	73 (18.3)	258 (64.5)
	รวม	289 (72.3)	111 (27.8)	400 (100.0)
อายุ	ไม่เกิน 20 ปี	8 (2.0)	1 (0.3)	9 (2.3)
	21 – 40 ปี	90 (22.5)	28 (7.0)	118 (29.5)
	41 - 60 ปี	183 (45.8)	81 (20.3)	264 (66.0)
	สูงกว่า 60 ปี	8 (2.0)	1 (0.3)	9 (2.3)
	รวม	289 (72.3)	111 (27.8)	400 (100.0)

ตาราง 5.14 (ต่อ)

ตัวแปร		พฤติกรรมการณ์คัดแยกขยะ		รวม
		ทั้งหมด	คัดแยก	
ระดับการศึกษา	ไม่ได้เรียน	3 (0.8)	1 (0.3)	4 (1.0)
	ประถมศึกษา	8 (2.0)	12 (3.0)	20 (5.0)
	มัธยมศึกษาตอนต้น	7 (1.8)	1 (0.3)	8 (2.0)
	มัธยมปลาย / ปวช.	64 (16.0)	10 (2.5)	74 (18.5)
	อนุปริญญา / ปวส. / ปวท.	51 (12.8)	27 (6.8)	78 (19.4)
	ปริญญาตรี	132 (33.0)	46 (11.5)	178 (44.5)
	สูงกว่าปริญญาตรี	24 (6.0)	24 (6.0)	38 (9.5)
	รวม	289 (72.3)	111 (27.8)	400 (100.0)
อาชีพ	เกษตรกรกรรม	2 (0.5)	5 (1.3)	7 (1.8)
	ค้าขาย / ธุรกิจส่วนตัว	76 (19.0)	24 (6.0)	100 (25.0)
	ข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ	151 (37.8)	66 (16.5)	217 (54.3)
	พนักงาน/ลูกจ้างบริษัทเอกชน	49 (12.3)	12 (3.0)	61 (15.3)
	รับจ้างทั่วไป	11 (2.8)	4 (1.0)	15 (3.8)

ตาราง 5.14 (ต่อ)

ตัวแปร		พฤติกรรมกรัดแยกขยะ		รวม
		ทั้งหมด	คัดแยก	
รายได้ ต่อเดือน	ต่ำกว่า 5,000 บาท	5 (1.3)	3 (0.3)	8 (2.0)
	5,001 – 10,000 บาท	9 (2.3)	5 (1.2)	14 (3.5)
	10,001 – 15,000 บาท	19 (4.7)	11 (2.8)	30 (7.5)
	15,001 – 20,000 บาท	89 (22.3)	30 (7.5)	119 (29.8)
	มากกว่า 20,000 บาท	167 (41.8)	62 (15.5)	229 (57.3)
	รวม	289 (72.3)	111 (27.8)	400 (100.0)
จำนวน สมาชิก	ไม่เกิน 2 คน	31 (7.8)	6 (1.5)	37 (9.3)
	3 – 6 คน	219 (54.8)	90 (22.5)	309 (77.3)
	มากกว่า 6 คน	39 (9.8)	15 (3.8)	54 (13.5)
	รวม	289 (72.3)	111 (27.8)	400 (100.0)

ตาราง 5.14 (ต่อ)

ตัวแปร		พฤติกรรมการคัดแยกขยะ		รวม
		ทั้งหมด	คัดแยก	
ลักษณะ ที่อยู่อาศัย	แฟลต / อพาร์ทเมนต์ / หอพัก / คอนโด	72 (18.0)	5 (1.3)	77 (19.3)
	บ้านเดี่ยวไม่มีบริเวณบ้าน / อาคารพาณิชย์ / ทาวน์เฮาส์	61 (15.3)	21 (5.3)	82 (20.5)
	บ้านเดี่ยวและมีบริเวณบ้าน	156 (39.0)	85 (21.3)	241 (60.3)
	รวม	289 (72.3)	111 (27.8)	400 (100.0)

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บคือค่าร้อยละ

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการคัดแยกขยะของกลุ่มตัวอย่าง ดังแสดงในตาราง 5.15 พบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการคัดแยกขยะของกลุ่มตัวอย่าง ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 มีด้วยกันทั้งสิ้น 5 ปัจจัย ดังนี้คือ อายุ อาชีพหลัก รายได้เฉลี่ยของครัวต่อเดือน จำนวนสมาชิกในครอบครัว และลักษณะที่อยู่อาศัย

กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับอายุมาก จะมีพฤติกรรมการคัดแยกขยะมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีระดับอายุน้อยกว่า และกลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนสูงจะคัดแยกขยะน้อยกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีระดับรายได้ต่อเดือนต่ำ นอกจากนี้ยังพบว่า ครัวเรือนที่มีจำนวนสมาชิกมาก จะมีพฤติกรรมการคัดแยกขยะมากกว่าครัวเรือนที่มีจำนวนสมาชิกน้อย ผลการวิเคราะห์ดังแสดงในตาราง 5.15

ตาราง 5.15 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการคัดแยกขยะ

ตัวแปร	Std. Error	Spearman Correlation	Pearson's R	F	Sig.
เพศ	.050	.016	.016	0.107	.744
อายุ	.046	.063	.063	1.583	.209*
ระดับการศึกษา	.054	.025	-0.011	0.044	.834
อาชีพหลัก	.050	-0.041	-0.054	1.166	.281*
รายได้เฉลี่ยต่อเดือน	.052	-0.036	-0.050	1.013	.315*
จำนวนสมาชิก	.047	.049	.050	1.011	.315*
ลักษณะที่อยู่อาศัย	.039	.234	.243	25.023	.000*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากผลการวิเคราะห์ที่ได้ ทำให้ทราบข้อมูลเพิ่มเติม เพื่อใช้เป็นปัจจัยในการตัดสินใจเพิ่มเติมว่า หากจะมีการรณรงค์ให้มีการคัดแยกขยะมูลฝอยกลุ่มเป้าหมายหลักที่ควรมุ่งเน้นคือ กลุ่มผู้บริโภคที่มีอายุน้อย ได้แก่ กลุ่มนักเรียน นักศึกษา เนื่องจากเป็นกลุ่มบริโภคนิยม ซึ่งมีระดับปริมาณการผลิตขยะมูลฝอยเป็นจำนวนมาก และเป็นกลุ่มขนาดใหญ่ที่มีความสนใจในสิ่งแวดล้อมรอบตัว และกลุ่มเป้าหมายที่มีปริมาณการผลิตขยะมูลฝอยต่อวันในปริมาณที่สูง อาทิ ร้านค้า ร้านอาหาร โรงเรียน นอกจากนี้การรณรงค์ให้มีการแยกประเภทขยะมูลฝอยเพื่อขายต่อ ควรส่งเสริมในเรื่องการให้ความรู้ และข้อเท็จจริงเกี่ยวกับองค์ประกอบของมูลฝอย และการจูงใจให้ตระหนักถึงคุณค่า (ราคา) ของขยะมูลฝอย ที่ยังสามารถนำไปขายต่อได้ อันเป็นการเพิ่มมูลค่า จากเดิมที่เป็นขยะไร้ค่า ให้กลายเป็นขยะที่มีค่ามีราคาขึ้นมาได้

5.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ผู้บริหารงานด้านการจัดการมูลฝอย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์หัวหน้าผู้บริหารงานจัดเก็บขยะมูลฝอยในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ อันได้แก่หัวหน้าแขวงต่างๆ ทั้ง 4 แขวง ดังนี้คือ หัวหน้าแขวงศรีวิชัย หัวหน้าแขวงกาวิละ หัวหน้าแขวงนครพิงค์ และหัวหน้าแขวงเม็ງราย ในประเด็นต่างๆ ทั้ง 6 ประเด็น ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์นำมาสังเคราะห์และนำเสนอในเชิงพรรณนา ดังคือ

1. การดำเนินงานบริหารการจัดการจัดเก็บขยะมูลฝอย

การบริหารงานจัดเก็บขยะมูลฝอยในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ แบ่งการดำเนินการจัดเก็บขยะออกเป็น 4 ขั้นตอน ดังนี้คือ

- การกวาด คูฝุ่น ล้าง
- การเก็บขยะ
- การขนถ่าย
- การทำลาย

สำหรับการดำเนินงานบริหารการจัดการจัดเก็บขยะมูลฝอยของแขวงต่างๆ ทั้ง 4 แขวง ดังแสดงในตาราง 5.16

ตาราง 5.16 แสดงการดำเนินงานบริหารการจัดการจัดเก็บขยะมูลฝอยในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่

แขวง	การดำเนินงานบริหารการจัดการจัดเก็บขยะมูลฝอย
กาวิละ	รับผิดชอบด้านการกวาด คูฝุ่น และล้าง ส่วนขั้นตอนการเก็บขยะ การขนถ่าย และการทำลาย ได้ดำเนินการว่าจ้างให้บริษัทเอกชนเข้ามาดำเนินงานรับผิดชอบ
นครพิงค์	รับผิดชอบด้านการกวาด คูฝุ่น และล้าง ส่วนขั้นตอนการเก็บขยะ การขนถ่าย และการทำลาย ได้ดำเนินการว่าจ้างให้บริษัทเอกชนเข้ามาดำเนินงานรับผิดชอบ
เม็ງราย	ทางแขวงรับผิดชอบในส่วนของการดำเนินการกวาด การเก็บขยะ และการขนถ่าย สำหรับขั้นตอนในการทำลายขยะ ได้ทำการว่าจ้างให้บริษัทเอกชนเข้ามาดำเนินงานแทน
ศรีวิชัย	รับผิดชอบด้านการกวาด คูฝุ่น และล้าง ส่วนขั้นตอนการเก็บขยะ การขนถ่าย และการทำลาย ได้ดำเนินการว่าจ้างให้บริษัทเอกชนเข้ามาดำเนินงานรับผิดชอบ

2. ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน และแนวทางการดำเนินการแก้ไขปัญหา

ตาราง 5.17 แสดงปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน และแนวทางการดำเนินการแก้ไขปัญหา

ปัญหาและอุปสรรค	การดำเนินการแก้ไขปัญหา
1. จำนวนบุคลากรในการปฏิบัติงาน มีไม่เพียงพอที่จะสามารถปฏิบัติภารกิจให้สำเร็จลุกลงได้ทันเวลาภายในหนึ่งวัน	ว่าจ้างเอกชนให้เข้ามาดำเนินงานกวาดขยะร่วมกับบุคลากรของแขวง
3. ประชาชนที่อาศัยอยู่นอกเขตเทศบาล นำขยะเข้ามาทิ้งในเขตเทศบาล	ยกเลิกจุดทิ้งขยะมูลฝอย หรือจัดตั้งจุดทิ้งขยะมูลฝอยให้อยู่ห่างไกลกันมากขึ้น หากคนในเขตเมืองมีขยะชิ้นเล็กชิ้นน้อยที่จำเป็นต้องทิ้ง ก็ให้นำติดตัวไปยังจุดที่ทิ้งขยะมูลฝอย (ถังขยะ)
3. ประชาชนยังไม่ทำการคัดแยกขยะมูลฝอยเท่าที่ควร และนำขยะออกมาทิ้งไม่เป็นเวลา ทำให้ดูเหมือนทำการจัดเก็บขยะมูลฝอยได้ไม่หมด	ประชาสัมพันธ์ให้ชุมชน และประชาชนเก็บขยะมูลฝอยของตนไว้ที่บ้าน แล้วจึงนำออกมาทิ้งให้เป็นเวลา หรือนำออกมาทิ้งตอนที่มรดมาเก็บขนขยะมูลฝอย
4. ขยะมูลฝอยตามตลาดสด มีรถมาทำการเก็บขนสาย ไม่สม่ำเสมอ และไม่เป็นเวลา ส่งปัญหาเกิดขบวนการจราจรและส่งกลิ่นเหม็น	ประสานงานและติดต่อกับบริษัทเอกชนที่รับผิดชอบ ให้ดำเนินการแก้ไขปัญหาการเก็บขนขยะมูลฝอยที่ไม่เป็นเวลา

ที่มา : จากการสัมภาษณ์

3. การจัดกิจกรรม / โครงการ เกี่ยวกับการลด / คัดแยกขยะมูลฝอย และโครงการที่คาดว่าจะเกิดขึ้น ในอนาคต

ตามปกติการดำเนินงานของทั้ง 4 แขวง จะประสานงานกับงานรักษาความสะอาดของเทศบาลนครเชียงใหม่ เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมหรือโครงการต่างๆ โดยเน้นเรื่องการคัดแยกขยะมูลฝอย และการทิ้งขยะให้เป็นที่ เป็นทาง สำหรับกิจกรรมที่ได้ดำเนินการไปแล้ว และกำลังดำเนินงานอยู่ ได้แก่

- การจัดตั้งตลาดกลางซื้อขายขยะรีไซเคิล โดยได้เปิดดำเนินการไปแล้ว ณ โรงไฟฟ้าบ้านเด่น แขวงกาวีละ เมื่อเดือนมีนาคม พ.ศ. 2544 ที่ผ่านมา
- โครงการร่วมใจทำไทยให้สะอาด โดยการจัดกิจกรรมรณรงค์พัฒนารักษาความสะอาดตามที่สาธารณะต่างๆ
- โครงการแจกถุงขยะเพื่อทำการคัดแยกขยะ (ถุง 4 สี เพื่อคัดแยกขยะ 4 ชนิด ได้แก่ กระดาษ , โลหะ , พลาสติก และขวดแก้ว)
- กิจกรรมพัฒนารักษาความสะอาดแม่น้ำปิง (โครงการกู้สายน้ำให้แผ่นดิน)
- การติดป้ายประชาสัมพันธ์ให้มีการคัดแยกประเภทขยะ (ป้ายคัทเอาท์ขนาด 2 คูณ 4.8 เมตร)
- ประกวดยอดพนักงานรักษาความสะอาด

สำหรับกิจกรรม / โครงการที่คาดว่าจะเกิดขึ้น ในอนาคตอันใกล้นี้ ได้แก่

- โครงการจัดตั้งตลาดกลางซื้อขายขยะรีไซเคิล ประจำแขวงศรีวิชัย แขวงนครพิงค์ และแขวงเม็ງราย (ขณะนี้กำลังดำเนินการปรับพื้นที่และล้อมรั้ว)
- โครงการถนนสวย ซอยสะอาด โดยการระดมกำลังล้างถนนร่วมกันทั้ง 4 แขวง
- โครงการนำขยะเปียกมาทำปุ๋ย

นอกจากนี้ทั้ง 4 แขวงยังได้ร่วมมือกับเทศบาลนครเชียงใหม่ เพื่อหาแนวทางการพัฒนาสิ่งแวดล้อมและการจัดการทรัพยากรธรรมชาติอันจะเป็นการส่งเสริมภูมิทัศน์ให้สวยงาม และมีบรรยากาศแห่งความน่าอยู่อาศัย รวมทั้งแก้ไขปัญหาสภาพแวดล้อมและมลภาวะต่างๆ อย่างมีระบบต่อเนื่อง เพื่อการพัฒนาคุณภาพสิ่งแวดล้อมให้ยั่งยืน โดยกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการลดปริมาณขยะมูลฝอย จะทำการมุ่งเน้นทางด้าน

- เร่งรัดการดำเนินการแก้ไขปัญหาการจัดการขยะมูลฝอย การจัดหาเครื่องมือ เครื่องที่ทันสมัย สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพทันท่วงที รวมถึง การศึกษาระบบการก่อสร้างโรงงานกำจัดขยะมูลฝอย ในระบบที่เหมาะสม กับท้องถิ่นให้มากที่สุด
- รักษาความสะอาด และความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง ตลอดจน การรณรงค์สร้างจิตสำนึกให้เด็ก เยาวชน และประชาชนมีวินัย ในการรักษา ความสะอาด เพื่อความสวยงามของบ้านเมือง
- พัฒนารักษาความสะอาดสภาวะแวดล้อม และสนับสนุนการท่องเที่ยวเมือง เชียงใหม่ สร้างสวนสาธารณะเพิ่ม การอนุรักษ์โบราณสถาน โบราณวัตถุ การดูแลบำรุงรักษาแม่น้ำลำคลอง คูเมืองให้สะอาดสวยงาม

4. พฤติกรรมการทิ้งขยะของประชาชนในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ ในทัศนะของผู้บริหาร (ให้ คะแนนจาก 0-10 โดย 0 = ทั้งรวม, ไม่คัดแยก และ 10 = คัดแยก)

ในทัศนะของผู้บริหารงานด้านการจัดการขยะ ได้ให้คะแนนพฤติกรรมการทิ้งขยะของ ประชาชนในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่อยู่ที่ระดับ 5 และ 6 กล่าวคือ ในทัศนะของผู้รับผิดชอบงาน ด้านการจัดการขยะของเทศบาลนครเชียงใหม่ ยังมองว่า พฤติกรรมการทิ้งขยะของประชาชนยังไม่ มีการคัดแยกขยะอย่างชัดเจน เพราะปรากฏว่า ในถังขยะของเทศบาลยังคงมีทั้งขยะที่สามารถนำ กลับไปใช้ประโยชน์ได้ใหม่ และยั้งที่ไม่สามารถนำกลับไปใช้ประโยชน์ได้อีก ทั้งปะปนอยู่ในถัง เดียวกัน นอกจากนี้ยังมีข้อสังเกตว่า แม้ว่าปริมาณการทิ้งขยะจะลดลง แต่ยังคงปรากฏว่าองค์ประกอบ ของขยะมูลฝอยที่ทิ้งในถังขยะไม่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม

5. ข้อเสนอแนะ / ความคิดเห็น เกี่ยวกับการรณรงค์ให้มีการคัดแยกขยะมูลฝอย

จากการสัมภาษณ์ในเรื่องประเด็นความคิดเห็น เกี่ยวกับการรณรงค์เพื่อให้มีการคัดแยกขยะ มูลฝอย ผลปรากฏว่าผู้บริหารงานจัดเก็บขยะมูลฝอยจากทั้ง 4 แขวง มีข้อเสนอแนะให้เกิดกิจกรรมดังกล่าวขึ้น ดังแสดงในตาราง 5.18

ตาราง 5.18 ข้อเสนอแนะ/ความคิดเห็น เกี่ยวกับการรณรงค์ให้มีการคัดแยกขยะมูลฝอย

แขวง	ข้อเสนอแนะ/ความคิดเห็น เกี่ยวกับการรณรงค์ให้มีการคัดแยกขยะมูลฝอย
กาวิละ	<ul style="list-style-type: none"> - เป็นการลดปริมาณขยะมูลฝอยที่ต้องทิ้งลงได้ อันจะเป็นการแก้ปัญหาที่สาเหตุ - พฤติกรรมการทิ้งขยะมูลฝอยของประชาชนจะเปลี่ยนไป จากเดิมไม่คัดแยก เปลี่ยนมาเป็นการคัดแยกขยะออกก่อนจะนำทิ้ง - เป็นการปรับเปลี่ยนทัศนคติของประชาชน ให้ตระหนักถึงคุณค่าของขยะก่อนที่จะทิ้งไป - เป็นการเพิ่มมูลค่า จากสิ่งที่ไร้ประโยชน์ให้กลับมาเป็นมูลค่าทางเศรษฐกิจ
นครพิงค์	<ul style="list-style-type: none"> - เป็นการลดปริมาณขยะมูลฝอยที่ต้องทิ้งลงได้ อันจะเป็นการแก้ปัญหาที่สาเหตุ - ขยะมูลฝอยที่ทำการคัดแยกออกมานั้น สามารถนำกลับไปใช้ประโยชน์ได้ใหม่ เป็นการสร้างมูลค่าให้ขยะ และลดการใช้ทรัพยากรลงได้ไม่มากนัก
เมืองราย	<ul style="list-style-type: none"> - เป็นการลดปริมาณขยะมูลฝอยที่ต้องทิ้งลงได้ อันจะเป็นการแก้ปัญหาที่สาเหตุ - เป็นการปรับเปลี่ยนทัศนคติของประชาชน ให้ตระหนักถึงคุณค่าของขยะก่อนที่จะทิ้งไป
ศรีวิชัย	<ul style="list-style-type: none"> - เป็นการลดปริมาณขยะมูลฝอยที่ต้องทิ้งลงได้ อันจะเป็นการแก้ปัญหาที่สาเหตุ - พฤติกรรมการทิ้งขยะมูลฝอยของประชาชนจะเปลี่ยนไป จากเดิมไม่คัดแยก เปลี่ยนมาเป็นการคัดแยกขยะออกก่อนจะนำทิ้ง - ขยะมูลฝอยที่ทำการคัดแยกออกมานั้น สามารถนำกลับไปใช้ประโยชน์ได้ใหม่ เป็นการสร้างมูลค่าให้ขยะ และลดการใช้ทรัพยากรลงได้ไม่มากนัก - ประชาชนจะมีรายเพิ่มขึ้น ถึงจะไม่มากนักก็ตาม

ที่มา : จากการสัมภาษณ์

6. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อวิธีการส่งเสริมให้มีการคัดแยกขยะมูลฝอยเพื่อขาย โดยนำเสนอมติวิธีดังนี้ คือ 1. จัดเก็บขยะตามปกติ และ 2. จัดตั้งหน่วยงานขึ้นมาทำหน้าที่รับซื้อขยะที่สามารถนำกลับไปใช้ประโยชน์ได้ใหม่

การจัดตั้งหน่วยงานของทางราชการขึ้นมา เพื่อทำหน้าที่รับซื้อขยะรีไซเคิลนั้น ทางผู้บริหารงานจัดเก็บขยะมีข้อคิดเห็นที่แตกต่างกันออกไป ดังแสดงในตาราง 5.19

ตาราง 5.19 แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ต่อวิธีการส่งเสริมให้มีการแยกขยะมูลฝอยเพื่อขายของผู้บริหารงานการจัดเก็บขยะ

แขวง	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ต่อวิธีการส่งเสริมให้มีการคัดแยกขยะมูลฝอยเพื่อขาย
กาวิละ	เจ้าหน้าที่ของรัฐยังขาดประสบการณ์ทางการซื้อขาย และจำนวนบุคลากรมีไม่เพียงพอ แต่ถ้าหากหน่วยงานของทางราชการสามารถดำเนินงานได้ดี โครงการรับซื้อขยะรีไซเคิล ก็นับว่าน่าสนใจมาก เพราะเป็นโครงการที่ลงทุนน้อย หรือแทบจะไม่ต้องลงทุนอะไรเลย แต่ผลตอบแทนมีมูลค่าที่ค่อนข้างสูง (ดูตาราง 5.20 ประกอบ)
นครพิงค์	จำนวนบุคลากรของทางราชการในปัจจุบันยังมีไม่เพียงพอ เนื่องจากขาดแคลนงบประมาณด้านการจัดการขยะ และอาจจะประสบกับปัญหาด้านความชำนาญและประสบการณ์ทางการค้าขาย
เมืองราย	อาจจะประสบปัญหาทางด้านความพร้อมและความชำนาญ เพราะเจ้าหน้าที่ของรัฐไม่มีความชำนาญ หรือขาดประสบการณ์ด้านการซื้อขาย รวมทั้งการดำเนินงานอาจล่าช้าเนื่องจากการติดขัดในระบบราชการ อีกทั้งนโยบายของประเทศชาติ ที่มีนโยบายส่งเสริมให้เอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานของรัฐมากขึ้น ที่สำคัญหากหน่วยงานของรัฐดำเนินงานได้ไม่ดี อาจทำให้ประสบปัญหาการขาดทุนได้
ศรีวิชัย	จำนวนบุคลากรมีไม่เพียงพอ การดำเนินงานอาจล่าช้า และขาดแคลนงบประมาณในการดำเนินงาน แต่ทั้งนี้ทางแขวงเอง ก็ได้พยายามทำการส่งเสริมทางอ้อม เนื่องจากเห็นว่าเป็นโครงการที่ก่อให้เกิดประโยชน์ ด้วยการจัดหาสถานที่ แล้วส่งเสริมให้เอกชนเข้ามาดำเนินการซื้อขายขยะรีไซเคิล โดยทางราชการจะเป็นฝ่ายควบคุมราคาให้เป็นธรรมแก่ทั้งผู้ซื้อและผู้ขาย

ตาราง 5.20 สรุปผลการดำเนินงานตลาดนักขะรีไซเคิล มีนาคม - พฤษภาคม 2544

วัน เดือน ปี	น้ำหนัก (กิโลกรัม)	เงินรับซื้อ (บาท)
1 - 18 มีนาคม 2544	53,959.1	143,960
19 - 31 มีนาคม 2544	46,388.3	123,612
1 - 15 เมษายน 2544	49,320.8	145,254
6 - 31 เมษายน 2544	56,701.3	163,239
1 - 15 พฤษภาคม 2544	47,108.0	129,504
16 - 31 พฤษภาคม 2544	67,235.0	198,835
รวม	320,712.7	904,404

ที่มา : ที่ทำการแขวงกาวิละ

อย่างไรก็ตาม การส่งเสริมให้มีการคัดแยกขยะ นับว่าเป็นเรื่องดี เพราะเป็นการลดปริมาณขยะมูลฝอย ปรับเปลี่ยนทัศนคติ และเป็นการสร้างมูลค่าให้ขยะ ปัจจุบันกำลังจัดตั้งตลาดกลางซื้อขายขยะรีไซเคิล ให้ครบทั้ง 4 แขวง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อลดปริมาณขยะ และกระตุ้นส่งเสริมให้ประชาชนหันมาคัดแยกขยะ เป็นการสร้างมูลค่าของขยะไปในตัว และปัจจุบันได้เปิดดำเนินการอย่างเป็นทางการแล้ว

สำหรับการดำเนินงานของตลาดกลางซื้อขายขยะรีไซเคิลนี้ ทางหน่วยงานของราชการจำเป็นฝ่ายจัดหาสถานที่ แล้วให้เอกชนและประชาชนเข้ามาดำเนินกิจกรรมซื้อขายขยะรีไซเคิลกันเอง โดยทางราชการจะเป็นฝ่ายกำหนดราคากลางของการซื้อขายขยะในแต่ละวัน ซึ่งราคากลางดังกล่าวนี้จะเป็นราคาที่ไม่สูงหรือต่ำจนเกินไป เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมแก่ทั้งผู้ซื้อและผู้ขาย และเพื่อเป็นการตัดปัญหาพ่อค้าคนกลาง